

ΟΜΙΛΙΑ κας ΘΕΟΠΙΣΤΗΣ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

(απογόνου ενός των πεσόντων στη Μάχη των Ευζώνων)

Παρασκευή Ζωοδόχου Πηγής 2024, Εύζωνοι ν. Κιλκίς

Χριστός Ανέστη!

Χρόνια Πολλά!

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ, για να τιμήσουμε την μάχη των Ευζώνων, μία ιδιαίτερα σημαντική ιστορική μάχη, καθώς αποτελεί την πρώτη σε σειρά αντιστασιακή ενέργεια, που έλαβε χώρα στην Ελληνική επικράτεια.

Τα γεγονότα ξεκινούν ανήμερα της εορτής του Πάσχα, 20 Απριλίου 1941.

Οι καρδιές των ορθόδοξων κατοίκων, που γιορτάζουν την νίκη της ζωής έναντι του θανάτου, την διάβαση από την ταπεινή υπόσταση στη θέωση, την ελπίδα της λύτρωσης έναντι των αιωνίων βασάνων, με προεκτάσεις και στην τρέχουσα κατάσταση που βιώνουν, λαβώνονται από την θρασύτατη και προσβλητική ενέργεια μίας ολιγομελούς ομάδας Βουλγάρων κομιτατζήδων, η οποία εισέρχεται στον αύλειο χώρο του δημοτικού σχολείου και αναρτά την βουλγαρική σημαία.

Η αντίδραση των κατοίκων του χωριού είναι άμεση και αδιαμφισβήτητη!

Δύο παλικάρια, ο Χρήστος Χιονίδης και ο Γιώργος Αθανασιάδης, αψηφώντας την όποια επίπτωση της πράξης τους, υποστέλλουν την βουλγαρική σημαία και την καταστρέφουν στην πλατεία του χωριού.

Τα αντίποινα δεν αργούν. Τέσσερις μέρες αργότερα, το βράδυ της Πέμπτης της Διακαινησίμου, ο ήχος δύο χειροβομβίδων σηματοδοτεί την εισβολή περίπου 750 ένοπλων Βουλγάρων κομιτατζήδων στο χωριό.

Οι μάχιμοι άντρες σπεύδουν την υπεράσπιση των εδαφών τους με περίπου 60 μάνλιχερ-σέναουερ που τα είχαν από τον πρόσφατο πόλεμο. Πολλοί εξ αυτών ήταν πρόσφυγες, ήδη διωγμένοι από τα πάτρια εδάφη και δεν θα άντεχαν την επανάληψη της ιστορίας. Το φρόνημα του πατριωτισμού έντονο οδηγεί τα βήματά τους!

Μεταξύ αυτών ο 29χρονος στρατιώτης Σίμος Ιωαννίδης, άρτι αφιχθείς από το αλβανικό μέτωπο, και ο 35χρονος δεκανέας Αλέξης Γρηγοριάδης, ο οποίος είχε μόνο λίγους μήνες που επέστρεψε στην πολύτεκνη οικογένειά του.

Παράτησαν τις εστίες τους και άρπαξαν τα άρματα. Η πατρίδα ήταν πάνω από την οικογένειά τους, τις υποχρεώσεις τους.

Πριν ακόμα ξημερώσει η ημέρα της Ζωοδόχου Πηγής οι δύο τους είχαν πέσει νεκροί.

Ο Σίμος με μία σφαίρα στο λαιμό, μέσα σε ένα κανάλι.

Ο Αλέξης αρχικά δέχτηκε μία σφαίρα στο πόδι που τον καθήλωσε λίγο έξω από το χωριό σε ένα ύψωμα. Εξάντλησε όλες του τις σφαίρες και κατάφερε να σκοτώσει 3 από τους 10 Βούλγαρους κομιτατζήδες που τον είχαν περικυκλώσει. Βρέθηκε νεκρός με 17 μαχαιριές στο στήθος.

Ο θάνατος των δύο νέων δεν σταμάτησε την οργή των κομιτατζήδων, οι οποίοι πλέον υποστηρίζονταν και από ένα τάγμα βουλγαρικού στρατού.

«Ούρα», ζήτω δηλαδή, φώναζαν και ορμούσαν στο χωριό.

Οι βαλλόμενοι Ευζωνίτες το πρωί της Παρασκευής 25 Απριλίου 1941, ημέρα της Ζωοδόχου Πηγής, στέλνουν 2 αγόρια 13 ετών, τον Ευθύμη Κιαχίδη και τον Γιώργο Μυρωνίδη, να ζητήσουν βοήθεια από την γειτονική Ποντοηράκλεια.

Οι Βούλγαροι μπαίνουν στο χωριό. Μαζεύουν γυναίκες, παιδιά, γέρους και άνδρες και τους μεταφέρουν αιχμαλώτους πέρα από τα σύνορα, στην περιοχή της Πογορόβιτσας. Ξεκινούν ατέρμονοι βασανισμοί. Στόχος τους η εξόντωση όλων των αιχμαλώτων.

Η σωτηρία τους φτάνει μέσω ενός 19χρονου νέου, του Σωκράτη Ακριτίδη, από το Μικρόδασος, ο οποίος παροτρύνεται από τον δάσκαλό του χωριού, που έχει αντιληφθεί το κακό, να πάει με το

ποδήλατό του έως την Αξιούπολη με σκοπό να ειδοποιήσει την γερμανική φρουρά για τα τεκταινόμενα.

Ο Γερμανός διοικητής στέλνει φρουρά, η οποία απευθύνει αυστηρή σύσταση στον αξιωματικό του βουλγαρικού τάγματος και έτσι αποτρέπει την σφαγή.

Οι ταλαιπωρημένοι Ευζωνίτες επιστρέφουν στις εστίες τους' όλοι εκτός από 40 άντρες οι οποίοι κρατούνται στις φυλακές της Γεύγελης. Από αυτούς οι 28 απελευθερώνονται την επόμενη ημέρα ενώ 12 μεταφέρονται στις φυλακές στην Στρώμνιτσα όπου υπόκεινται σε φρικτά βασανιστήρια για 3 μήνες ακόμα. Μεταξύ αυτών, ο Μιλτιάδης Κουρτίδης από την Ποντοηράκλεια, ο οποίος αξιώθηκε μεν να επιστρέψει στο σπίτι του αλλά ήταν τόσο βάνουσα σωματικά βασανισμένος που υπέκυψε στα τραύματά του.

Κανένα κείμενο δεν μπορεί να συμπεριλάβει τη μέρα μιας μάχης, πόσο μάλλον αν αυτή έχει νεκρούς που έπεσαν ηρωικώς για μια μεγάλη ιδέα: για την Δικαιοσύνη, την Ελευθερία, την Πατρίδα, τη Ρωμιοσύνη!

Οι άνθρωποι αυτοί δεν θεώρησαν ότι πράττουν κάτι ηρωικό! Δεν άφησαν τις εστίες τους για να μείνουν στην ιστορία!

«Η δουλειάμ' εν ρουγμένον», είπε ο Σίμος Ιωαννίδης!

Ήταν καθήκον τους, χρέος τους, στους προγόνους και στους απογόνους τους, στην ελευθερία της Πατρίδας.

Αν δεν σκέφτονταν έτσι οι αγωνιστές-ήρωες της σημερινής επετείου, η ιστορία πιθανώς να είχε διαμορφωθεί αλλιώς!

Αυτό πρέπει να κρατήσουμε κι εμείς από την σημερινή ημέρα, ότι δηλ.:

- Η πολιτική δεν είναι μόνο για τους πολιτικούς·
- Η προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας δεν είναι μόνο για τους στρατιωτικούς·
- Η ιστορία δεν είναι μόνο για τους ιστορικούς·
- Ο αγώνας για τα ιδανικά δεν είναι μόνο για τους λόγιους.

Όλοι μαζί διαμορφώνουμε την πατρίδα και την ιστορία μας.

Όλοι μαζί διαμορφώνουμε τις αξίες μας.

Όλοι μαζί διαμορφώνουμε την ζωή μας και το μέλλον των παιδιών μας.

Όλοι μαζί, με μαγιά μια φλόγα στην ψυχή που άναψαν οι πρόγονοί μας και μεταφέρεται από γενιά σε γενιά μέσω της παράδοσης και της μνήμης, που ενισχύεται από τα κατορθώματα και τους αγώνες αιώνων.

Μια μαγιά που όλοι γνωρίζουμε καλά, γιατί έχει βιωματική χροιά, μία μικρά ζύμη που «όλο το φύραμα ζυμοί».

Η σιωπή δεν είναι πάντα χρυσός.

Η σιωπή δηλώνει συνενοχή

Μια συνενοχή, που δεν αρμόζει στους ήρωες προγόνους μας!